

Aidi Vallik

Valik tekste luulekogust

Mina ja Käthe Kollwitz

1998, Kadikas

MUUTUMINE

Siis saab ta taevani laevaks,
punastes purjedes maasikavälu hõng.
Armud, oh armud vaid paluvad veel
lainetel kiikuvad rohekad käed.

Siis saab ta leplikuks lepaks,
välja tegematagi võsast põlvede ümber.
Päike, jah, päike ümber ta pääd.
Kuu, jah, kuu sõnumeid sõnub ta kõrvu.
Siis saab ta kumedaks kiviks.
Punane helkiv graniit. Ränni raske. Ja raev
raiskunud, oodates rändajat
tolmaval sihita, viidata teel.

Siis saab ta muredaks mullaks.
Koer tuhnib käpaga maailmakurbuses,
tolmus ja tuules. Siis siia suubub see kõik.
Siis saab ta taevani laevaks.

KÄSI MU KÄE PÄÄL KUI LINNULUU
nii kerge nii kõnelev veri siniseis soonis
säsi võpatab parkunud koore all
nõnda see metsa murduneksi
käsi mu käe pääl kui linnuluu
nii taevahtu elu tuksub sees
et võigas tundub jahe ilmavalgus
ja alatu mu vanaks puituv hing
käsi mu käe pääl kui linnuluu

SUUR SUVI. SULGI PAISKUB NÄKKU
sel tänaval. On õhtu selles linnas.
On palju surnud linde sellel suvel.
Et see on viimne? Ma ei tea. Ma ootan.
Tuul tõuseb. Suled langevad ja
tõusevad. Ma seisan ikka veel,
ei leia kedagi siit täna. Sellest Kohast
Et Näha Sind. Vaid õhu virvendus,
uhk jahe – ja need suled, mis
jätmatult ja jaburalt kord
mulle vastu silmi lendavad,
kord tapetuna langevad mu ette.
Ma kordan – ma ei kao siit. Sellest Pildist.
Et ikka on need suled, linnud
ja need inimesed, keda ma ei tunne,
et ikka seisan selles võbelevas õhus,
et kõik on sinine. Ning ainult meel on must.

SURM ÄRATAB SINILILLED JÄLLE ÜLES

ja nendes on mälestus taevast veel
ah see armastus oi seda armastust küll
    olen mina olnud siis see
    ühe jalaga liibakas narr
    kelle nalju ikka kõik naersivad
    kelle armu peeti na paljaks
    kuid kambakesi ikka koonduti
    tema hõiskava käristi ümber
kuid sarapuuvõsas kas näete
uneleb hüljatud taevaräbu
seegi oma jumalat saatnud on viimsele teele
ja hiljem tend igatsend

SA OLID AINULT UNISTUS
mu mälunurgas
et lohinal libiseda öösel
üle uinuva kivi
ei sisalik hõbedahambune
näinud jälgegi sust oma teel
kui päiksesse tõustes ta tuli
ja sooja sai
säält kust
ei mina
ei sina

KEEGI KUNAGI KÕNELES PENIDEST KETIS

keegi kõneles otsast ja lõpust algusest ka
mina siis ootasid veel
seda mis enam ei juhtu
sest julgus häbitu söandas
muutuda puuteks
ja tahta lähedust viimset

sestpääle – kuula – ta sureb kolmandat päeva
sestpääle – vaata mu sõber – võttis ta lahkuda minust
sestpääle – näe – külmale klaasile hingam
pakast võpatab vastu

hingeaug iga kord uuesti külmub
hing ei saagi nii otsa
ei penid ei julgus – ta vaagub
mitmendat aega – ei hirm

PATUSE PILLAVA ÖÖ HAARDES

karjatab iga mu ihk sinu nime
suid suudeldes sulgedes
kajaka nokka ei kammitse
pihuga päeva ei peata
hommik saab haige ja hall
vaata veel silmi mulle
enne kui kurdiks kõhnuvad kõrvad
enne kui hahkes minnes su toast
kajakad koolnukiskvel
nokad sihivad silmi

AEG LÄHEB. VIIK. PÜSIV.

Seekord nii piinlikult pikalt
vaatan su saledaid käsi.

Silda ei ole, mis viiks
või mida põletada, silda ei ole.

Seekord. Seekord kestab see kaua,
ma tean, see on viimne.

See kestab, kuni ma ise.

Sa palu mu eest. Mul on hirm.

Ma olen valge kleidiga tüdruk
katkises liivakastis,

mu kriimpaljad sääred ja
liiva täis suu ei loodagi võimalust enam,
punane kühvel pudeneb peost,

ma ootan ema, kes kallutaks
mulla sandaalest ja pletiks mu patsid.

Ma ootan taevariiki.

Sina palu mu eest, heledasilmne.

MINA JA KÄTHE KOLLWITZ

mina ei ole hea lõunasest unest ärataja
sest minul on karedate käed
ja liiga saamatud sõnad
sinu päikselise päraõuna mailidusse
jääksid kõmama raskete saabaste sammud
ja Käthe Kollwitz luidral liigutusel
äigaks ammuli akna hambutu suu
ja sina pole ju see kes nõnda ärgata suudab
sest sina oled nii ilus
sa oled nii ilus et muldki ei söö
sinu ilusat ilusat nägu
et mina ei loobu enam
nüüd ma olen sind näinud
ja su leebetes unedes kodus käima
jääme Käthega kaks

ÜKS VANA NAINETASA TULI TUPPA

hall seelik riivas leebelt lävepakku
puuringast lootsikusse tõstis Kuninganna
ja ütles: maga laps
et selles pikas painajaita unes
su silmavaade sulaks selgemaks
    ja uinus Kuninganna
    silmad tühjad kaevud
    peos hoides vana naise kuiva mõhnus kätt
    ja taolist ilu polnud näinud tema
    ja taolist rahu polnud tundnud veel
    kui vana naise kuivetunud käsi
    ta punajuukseid tasa silmilt silus

NÕID

nõid kõnnib lõrtsis kaabu peas
pats seljal tast jääb maha
pilv mõrkjat sigaretisuitsu
oo kas tasub tahta
          tasub igatseda
Teda?
kas tasub öelda: tule jälle?
kas tasub valetada
hirmust hinges
pelust elu ees
uhkülbest üksindusest valet vanduda?

nõid nägev pöördub nõtkub selg
ja võtab minu käed
Excuse me dear Madam
ma tõesti kummardan te üksinduse ette

APPI, OH APPI. BACHI „AVE MARIAT”
on täis kogu linn. Sest kevad.
Punun lõputa köit. See on liivast.
See on mu needus. Oodates sind.
Mõndagi tuleb mu teele veel.
Mina tean. Mina olengi natuke nõid.
Ole tervitatud, Maria.
Kui halastad, tule mu juurde
ja sili mu patse. Tean Tähest.
Sinna ma kunagi lähen. Praegu aega veel on.
See kevad on julm. Veab sõlmi mu käte
ja nõrkade pahkluude ümber.
Kuljused enam ei tilise. Isegi
kelli ei lööda. Eliise nõgesesärgid
on talvega valmis. Nüüd üle jääb
üks asi veel. Nüüd tuleb tuleriit.